

Ik ben Bibi

Bibi Bréijman

IK BEN
BIBI

Kijk, dit is de regenboog waar ik uit voortkom. Mijn basis, en het levende bewijs dat liefde zoveel ruimer kan zijn dan de kleine hokjes waarin we als mens vaak durven denken.

Het zou misschien als 'bijzonder' gezien kunnen worden – door de geschiedenissen die mijn familieleden hebben – dat ze allemaal met elkaar lachend in één ruimte op de foto staan. Maar voor mij is het iets heel normaal. Zo hebben we het **rode** koppel: mijn Indische opa en oma. Bij elkaar sinds de jaren '50, tot mijn oma's jeugdliefde plots voor de deur stond en zij op haar zestigste besloot te scheiden van mijn opa om de liefdesrelatie met haar **jeugdliefde** weer op te pakken. Ze kwam nog wekelijks bij mijn opa en eigenlijk is hun liefde nooit echt opgehouden.

Het **roze** koppel: mijn Nederlandse opa en oma. Trouwden in de jaren '60. Na een gezin te hebben gevormd, durfde mijn oma na veel

struggles in de jaren '70 uit de kast te komen! Vooruitstrevend! Mijn opa ontmoette in de groepstherapie met thema "Help, mijn partner is homo" zijn **nieuwe vrouw!**

En dan het **gele** koppel. Mijn ouders, mijn liefdeskern. Zij hebben mij laten zien dat ze, ondanks de pijn die hun liefde met zich meebracht, altijd voor elkaar door het vuur zijn blijven gaan, omwille van mij. Ze sterkten het front met hun **nieuwe partners**, mijn "stief"ouders. Voor hen kan ik enkel een diepe buiging maken, voor het geduld en de ruimte die ze mij mijn hele leven gegeven hebben.

Dan hebben we het **blauwe**, stabiele koppel: mijn liefvallige schoonouders. Bijna vijftig jaar getrouwd! Wat is hun geheim? Gewoon niet weggaan als het moeilijk wordt.

De enige heilige op deze foto is de hond Sammie. Zij is twaalf, nog maagd en heeft nog nooit iemand gekwetst.

GEORGE
L.A.

©2023 Bibi Breijman

Eerste druk: oktober 2023

Uitgever: BB Media & Entertainment BV

Redactie: Haags Bureau | Boekenmakers

Vormgeving omslag en binnenwerk: Haags Bureau | Boekenmakers

Foto's omslag: Robin de Puy

Druk: Pumbo.nl

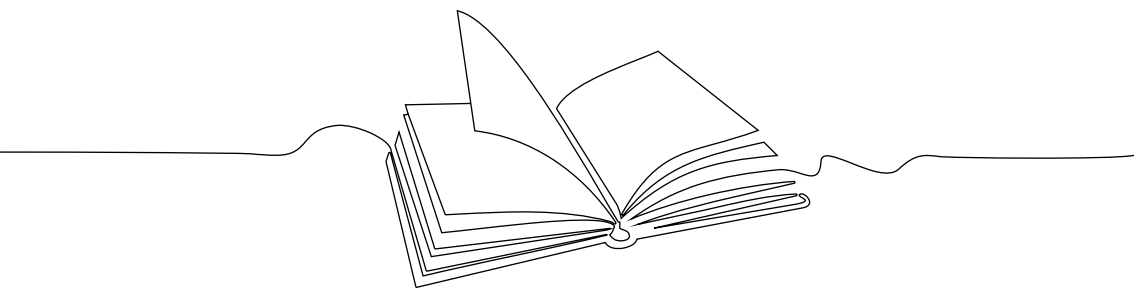
ISBN: 978-94-6481-466-8

NUR: 661, 373

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Voor Bumi, Teddy en Chester

Bibi

Voorwoord

Het begin vind ik altijd het moeilijkst. Een nieuw hoofdstuk. Spannend, maar toch lastig. Het is als een nieuwe vaatwasser of nieuwe wasmachine uitvogelen: schelden en gooien. M'n nieuwe Dr. Martens schoenen inlopen, pijnlijk nieuw en even op de blaren zitten. Of als de hendels in mijn nieuwe elektrische auto, want telkens wanneer ik rechtsaf wil slaan, zet ik de ruitenwissers aan, om maar niet te spreken over die keer dat ik naar mijn tankdop zocht bij de benzinepomp... en dan nu: weer iets nieuws.

Een nieuw begin. Ik, met mijn chaotische schrijfstijl vol overhaaste spelfouten, ben begonnen aan: een boek!

Het begin van een boek kan zo langdradig zijn, dat ik er niet doorheen kom, en dat is dan ook de reden dat er heel veel boeken in mijn kast liggen, waarvan ik alleen het voorwoord heb gelezen.

Je verdient dus alvast een applaus voor het feit dat jij in dit boek al zover bent gekomen!

Ikzelf hou het graag simpel, net als mijn brein; en lekker kort, net als mijn postuur.

Er was geen uitgever te vinden die geloofde in dit boek, poëzie verkoopt nu eenmaal slecht.

'Maar het is niet alleen maar poëzie,' liet ik weten, 'er staat veel meer in!'

Nog steeds bleef het stil aan de overkant. Toen ben ik maar mijn eigen uitgever geworden.

Misschien krijgen die uitgevers gelijk, maar dit boek moét er komen. Het is voor mij pure verwerking. Oneindig stil moeten zitten als je gebrandmerkt wordt is prima, maar daarna moet je je pijn kunnen delen en het de plek durven geven die het verdient.

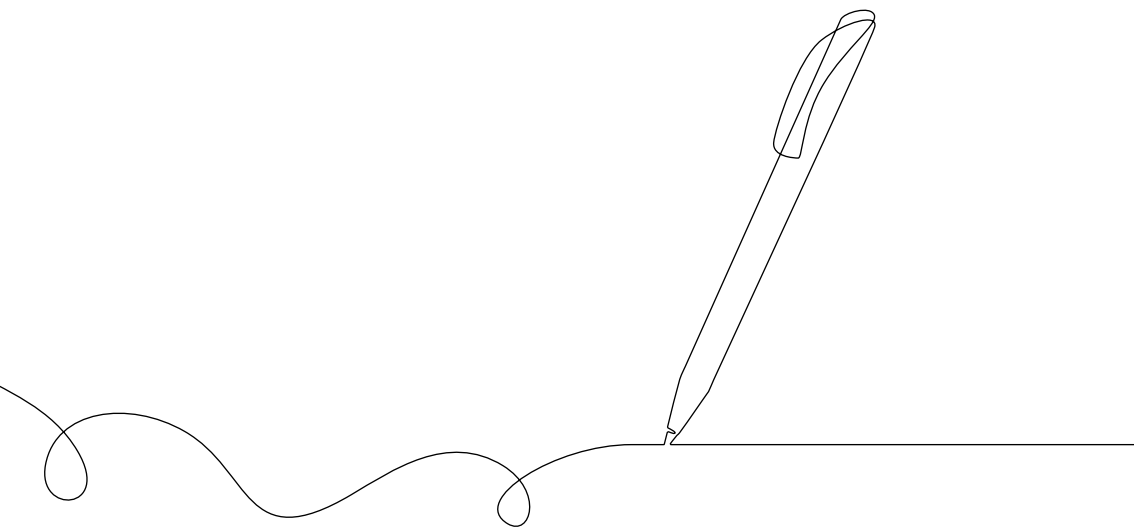
Het voelt voor mij dus extra fijn dat jij dit boek nu in je handen hebt!
Ik ben benieuwd hoelang jij het hier met mij uithoudt.

Maar tot welke bladzijde het ook mag zijn, toch fijn dat je er even was.

Dit boek schrijf ik in de eerste plaats voor mezelf en voor mijn kinderen. Daarnaast hoop ik dat iedereen die door een moeilijke tijd gaat, er troost uit kan halen. Het boek is er zelfs voor diegenen die me niet echt willen leren kennen, maar eigenlijk liever hun veroordelende reis door de wandelgangen van hun zelfgebouwde luchtkastelen willen vervolgen.

Mijn hart was een moordkuil vol veroordeling en schaamte.

Er wordt ons immers vaak geleerd dat we 'ergens boven moeten gaan staan', dus ook ik gooide al mijn emoties in een grote kuil en stampte hem dicht.

Zonder de pijn die ik erin had gestopt, aan te kijken. Zand erover!
Laat het me vooral niet raken.

Maar al die dingen in mijn leven waar ik me voor schaamde, de trauma's die ik diep weg had gestopt, probeerden in de loop van de tijd, als zombies, af en toe toch hun kop uit die kuil te steken. Tot ik ze niet langer kon negeren en heel de choreografie van *Thriller* in de woonkamer danste.

Voor dit boek besloot ik mijn kuil open te graven.

Het afgelopen jaar ben ik schepje voor schepje gaan wroeten, en tijdens die reis, ook vaak met mijn blote handen in de aarde, kwam ik veel herinneringen tegen die ik, onwetend, had begraven en toegedekt.

Waarom moest ik naar een gespecialiseerde vreemde om mij te bevrijden van mijn schaamte? Waarom durfde ik dáár pas te praten?

Mijn ouders gaven me van kleins af aan alle ruimte om te zijn wie ik wilde zijn.

Ik was echter te hard voor mezelf.

Ik schaamde me en wilde niemand tot last zijn.

Voelde me al snel een aansteller als er weer zo'n wolk vol emoties en gedachten door me heen vloog.

Ik hield mijn mond.

Onnodig, er waren liefhebbende, luisterende oren genoeg, maar ik gebruikte ze niet.

Zonde.

Mijn wens is dat mijn kinderen dit boek ooit zullen lezen, en dat ze tegen die tijd hebben mogen leren dat ze zich altijd vrij mogen voelen om te praten.

Over alles. Dat ze zich nooit hoeven te schamen voor gevoelens. Ook niet voor allerlei mentale problemen die er nu eenmaal zijn, maar waarvan je denkt dat je die maar beter voor jezelf kunt houden.

Dat hoeft juist niet!

Je hoeft je niet altijd groot te houden of zo hard voor jezelf te zijn. Je bent de ander niet tot last, je stelt je niet aan als je je geheimen erkent.

Ik hoop dat mijn kinderen kunnen ervaren dat ze mogen praten over die dingen waar ze zich stiekem een beetje voor schamen.

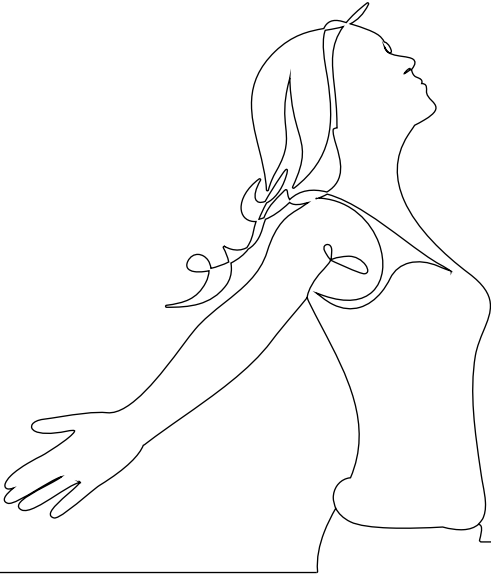
Ik hoop dat mijn kinderen zich nooit hoeven op te sluiten in hun bovenkamer.

Er was een tijd dat ik mijn pijn niet durfde aan te gaan.

Daarmee nam ik het risico langzaam te veranderen in een oordelend, boos slachtoffer.

Hoewel, eerlijk is eerlijk, af en toe een keer niét in de spiegel kijken is soms weleens makkelijk.

Ik kon er uiteindelijk niet meer omheen en besloot mijn pijn en mijn eigen fouten aan te pakken.

november 2011

Schaam je! Ik heb heel wat jaren met haat te maken gehad. Dertien jaar, om precies te zijn. Een leuke bijkomstigheid is dat 'dertien' al mijn leven lang mijn lievelingsgetal is. Misschien juist omdat er aan dit getal zoveel mysterieuze, bijgelovige fabeltjes kleven, waar veel mensen bang mee worden gemaakt. Vrijdag de dertiende, een zwarte kat, een ladder... zoveel ongeluk maakt je vast weer gelukkig!

Toen ik dertien jaar geleden voor het eerst op televisie kwam, volgde er min of meer een *Twitter* (sinds kort bekend als X) 'haat de kabouter' ontgroening. De vele haatreacties begonnen te kruipen als onschuldige rupsjes, maar ontpopten zich al snel als een giftige processie en daarna fladderden ze als vlinders vol doodsbedreigingen mijn kant op. Liep ik op straat langs een kudde van 't een of ander, dan werd er, vanaf gepaste veilige afstand, toch nog even "EUI, HOER!" naar me geschreeuwd.

Een van de merkwaardigste herinneringen die ik koester is de gebeurtenis op Koninginnedag 2011, toen een overvolle treincoupé met beschonken, laat ik voor de vorm zeggen 'buitenstadse tegenstanders', me in elkaar wilden slaan en op m'n kruin begonnen te tuffen omdat ik uit Den Haag kwam.

Het fijne is dat ik wel degelijk meer liefde dan haat gekregen heb, maar op de een of andere gekke manier blijft die haat toch wat langer aan je kleven. Nu ben ik van huis uit best een zoetekauw en ik hou van alles dat plakt – op een droge boterham met een plak kaas smeer ik maar al te graag een dik plakkaat aardbeienjam, en in mijn puberteit plakte ik van alles op mijn bed, en niet alleen stickers: de versteende kauwgomresten vond ik jaren later nog terug – maar toch is het frappant dat zoiets plakkerigs als de liefde moeilijker blijft kleven dan al het negatieve.

Wil mijn brein me beschermen door constant het oude zeer als een spijkermaat voor mijn voeten te gooien? Hoopt het mij zo te behoeden voor mogelijk nieuw gevaar?

Ik schaam me er niet meer voor om te vertellen dat ik heel wat therapieessies aan het onderwerp 'de mening van een ander' heb moeten wijden. En met 'een ander' heb ik het niet over mensen binnen mijn eigen kabouterkring, maar over bijvoorbeeld, en ik zeg maar wat: Katie Klaase met een kattenprofielfoto en een ongezouten, maar pittige mening.

Die schaamte die ik de afgelopen tijd heb moeten overwinnen, komt voort uit de helft van mijn "ik" die bekend is met het Indische zwijgen. Mijn Indische oma, die op dezelfde dag jarig is als ik, heb ik herhaaldelijk horen zeggen: "Adoeh, wat moeten de burens wel niet denken!" Maar over die Indische achtergrond zal ik uitgebreid uitweiden in mijn volgende boek. Daar kan ik pas écht een boek over schrijven, namelijk!

Mijn burn-out was een vulkaanuitbarsting van opgestapelde, weggestopte, brandende haat. Elke dag een beoordeling over je karakter, wat je doet en laat, over je leven, is een ranking van je 'zijn'.

Ik kon het niet meer aan, en achteraf heeft dat me juist zo sterk gemaakt.

Ik heb gezien hoe heftig mensen reageerden op – en zich vooral hebben verzet tegen – mijn *coming (burn-) out*.

Ik hoorde erg veel angst aan de overkant.

Een taboe, kun je wel zeggen.

Hetzelfde gebeurde toen op straat kwam te liggen dat mijn partner was vreemdgegaan.

Niet per se iets wat fijn is om aan de grote klok te hangen. Maar ja, het was toch echt gebeurd.

En helemaal lastig is het als mensen maar één seconde van een heel scenario op een publiek podium te zien krijgen, en verder niets van achter de schermen weten. Het gegeven werd een zeer sappig verhaal

dat zich als een olievlek verspreidde, en het fikte als een bosbrand het hele dorre land door. De vlammen begonnen hun eigen leven te leiden, evenals 'ons' verhaal, en telkens als ik het vuur iets wilde doven, wakkerde ik de vlammen juist aan.

Typisch een gevalletje van 'accepteer dit nou maar gewoon'. Maar ja, 'wat moesten de burens wel niet denken', en ineens voelde het alsof heel Nederland bij ons in de straat woonde.

De gedachte dat iedereen van zo'n intiem deel uit je privéleven op de hoogte is, maakte het extra pijnlijk, maar daardoor was het tegelijk ook onmogelijk om het uit de weg te gaan. En dat laatste bleek uiteindelijk heel fijn. Ik mocht een gegeven paard niet in de bek kijken.

Het vreemde is, dat vreemdgaan niet iets is wat mij vreemd is, of waarvan mij van huis uit is geleerd om in de 'ik ren hier van weg' pot te stoppen. Integendeel.

Maar ik voelde de ogen branden, waar ik ook kwam. Bij de bakker, in een wachtkamer bij de huisarts en in een restaurant, overal voelde het alsof iedereen een ingezoomde foto van je aambeien had bekeken. Oh, wat schaamde ik me, terwijl ik weet dat de best functionerende lichamen last kunnen hebben van aambeien. En ja, als je ervan af wilt, zul je ze

toch echt met de juiste zorg moeten behandelen. Dan kun je ook niet zeggen: goh weet je wat, haal m'n hele reet er maar af!

Poeh, wat een taboe, dat vreemdgaan en ergens voor vechten zeg.

Toch kreeg ik overal goed bedoelde, maar wel ongevraagde adviezen.

Van een oude bekende kreeg ik zelfs het advies om naar de buitenwereld 'net te doen alsof we uit elkaar waren'. Dat hoefde dan niet in het echt, maar dat communiceer je dan gewoon naar de media; dat je uit elkaar bent. Daarna ga je, ook weer voor de buitenwereld, samen een portie goeie therapie volgen en als dat gedaan is, dan pas kun je naar de buitenwereld communiceren dat je het weer wilt proberen met z'n tweeën. Een soort reputatiezuivering, als het ware. Een cursusje ego-bescherming. En ideaal om zo met problemen om te kunnen gaan. Toen dat advies was ingedaald, vroeg ik me af: waarom zou ik moeten leven volgens de regels en verwachtingen van de buitenwereld? Dat is toch gek? Ik ga toch ook geen enorme broek vol remsporen van ene Karin de Vries aantrekken? Die past mij toch ook niet?

Want da's mijn broek immers nie, en ik ben Karin helemaal nie?

Ik dacht: ja doe!... ik ga óf weg bij deze gozer en dan mag iedereen dat weten ook, óf ik vecht ervoor en dan mag de hele wereld dat ook weten! Zo brachten de remsporen van Karin me terug op het spoor, en nog dichterbij de mensen van wie ik echt hou, dichterbij de mensen die mij hebben gesteund en aangemoedigd om mijn eigen pad te bewandelen.

Het maakte me ervan bewust dat ik bijna was meegezogen in de schaamte van een andersziende, of helderziende. Iedere vezel in mijn lijf protesteerde tegen het advies, ik wilde er niet aan meedoen en godzijdank sta ik voor mijn eigen keuzes.

Dat is pas vrijheid.

Lang leve de taboes.

Het laat me zien waar ik voor sta.
Laat me doen wat goed voelt.

Sommige dingen in mijn leven waren misschien niet oké.

Soms is mij pijn aangedaan, en soms was ik degene die iemand pijn deed.

Sorry.

Het zorgde ervoor dat de ander en ik dichterbij elkaar kwamen, of juist voor altijd eindigden op gepaste, veilige afstand.

De pijn zorgde er ook voor dat ik ineens dingen kon aangeven, en juist dát kon aangaan wat ik het hardst nodig had om verder te komen.

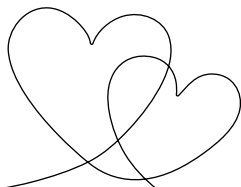
Dat is het leven.

Kan ik dat niet handelen, dan kan ik beter op een eiland gaan zitten met Dobby de huis-elf, want hij zal me echt nooit pijn doen.

Het goede is dat het me zoveel sterker maakt als ik iets uit die pijn kan halen en dat kan omzetten in iets moois; als ik iets kan creëren waar ik jarenlang van heb gedroomd en aan heb gewerkt, zoals mijn eigen teksten op papier zetten en mijn eigen muziek maken.

In een slachtofferrol blijven hangen kan ik later ook nog wel, als ik koud ben.

Scheidingen, depressies in, en om mij heen, breakups en breakdowns, ze maakten mij weerbaar. Ik kon pijn en ellende uit de weg gaan, maar ik ben zo blij dat ik ze heb durven aankijken. Ze gaven mij hoop en maakten mij ook vatbaar voor het enige waar ik niet zonder kan: liefde!

Broodtrommel vol schijt

Censureer
hou het weg
heel ver weg
haal elke vorm van weerbaarheid uit de mens!
kind! raak niks aan. oren dicht!
nog voor je iets begrijpen kan

niks mag vloeken, je mag niet schelden
vormen lengtes kleuren
goede of slechte humeuren

verstop alles voor oud en jong
oud, noem je mij nou oud!?
oh sorry...

god ver dom je mij alsjeblijft, want ik vind mijn plek hier niet
oh sorry...
mocht ik niet tutoyeren?
oh nee... help!
niet zo bedoeld, toch wel beledigd

elke vorm van vatbaarheid
doet zo'n zeer
zoveel pijn
geef iedereen een roze bril
gooi alles wat écht leeft
uit de maatschappij
leg niks meer naast je neer

wie de waarheid spreekt
doet niet meer mee
hou gewoon je bek
anders hoor je er niet bij
verklein de kans op weerbaarheid

rot toch op
nee wacht
eigenlijk rot ik zelf graag op
naar een andere tijd

naar m'n eerste herinneringen
blote tiete op tv
Purno de Purno, Villa Achterwerk
toen we nog wat schijt in onze broodtrommels meekregen

cancel ieder die ook maar iets beledigt
of die een te fel lampje richt
op dat wat nou eenmaal is...

als we doen alsof het niet meer bestaat
zijn we allen lekker vatbaar

haal het weg
censureer
elke vorm van menselijk

Luchtkasteel

Ik heb hier niets meer te verliezen
mijn waardigheid en liefde voor de mens
ik ben ze in de wandelgangen
al eens kwijtgeraakt
maar pakte al het negatieve en draaide alles om

al mijn oude patronen
verknipte ik
vermaakte ik
tot een nieuwe mantel
die ik dagelijks draag

zonnestralen
of zure regen
ik draag hem altijd met trots
waar en wanneer ik maar wil
ik sta voor mijn eigen geluk

Ergernis

Kut, waar is m'n ergernis?
ben ik ut nou kwijt?
ik zag het net nog liggen
maar sinds ik mediteer
heb ik ongemakkelijk veel schijt
al het doe- en denkwerk
paniek zaaien lijkt aan mij plots niet meer besteed
maar daar was ik toch zo goed in?

nu interesseert het me geen reet
kut, waar is nou toch m'n ergernis
ik zag het net nog ergens liggen
lekker tierend ijsberen
zag ik het allemaal niet meer zitten
ben ik dan toch veerkrachtig
terwijl ik mijn kleine teen verbrijzel aan het metalen pootje
van de bank
denk ik
god, wat is het leven prachtig!